

ΕΛΕΤΑΕΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΙΟΛΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Προς:

1. Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Κώστα Σκρέκα
Μεσογείων 119, Αθήνα 10192 secmin@ypen.gr
2. Υφυπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Γιώργο Αμυρά
Μεσογείων 119, Αθήνα 10192 secdepmin.envr@ypen.gr

Κοινοποίηση:

1. Γενικό Γραμματέα Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων κ. Πέτρο Βαρελίδη
ggenvr@ypen.gr
2. Γενική Γραμματέα Ενέργειας & Ορυκτών Πρώτων Υλών κ. Αλεξάνδρα Σδούκου
ggenenergy@ypen.gr

ΑΠ. ΕΛΕΤΑΕΝ: 2022/302
Αθήνα, 10 Νοεμβρίου 2022

Θέμα: Διαβούλευση για την Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη 6α

Αξιότιμε Κύριε Υπουργέ,

Αξιότιμε Κύριε Υφυπουργέ,

Με την παρούσα επιστολή καταθέτουμε αναλυτικό υπόμνημα στο πλαίσιο της διαβούλευσης για την Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη 6α που αφορά περιοχές της Π.Ε Βοιωτίας (μέρους) και Εύβοιας.

Όπως θα διαπιστώσετε από το συνημμένο υπόμνημα μας, εκφράζουμε έντονες επιφυλάξεις για τη νομική και ουσιαστική επάρκεια της ΕΠΜ.

1. Τα μέτρα και οι οριζόντιοι περιορισμοί που προτείνει η ΕΠΜ ενάντια στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας καθιστούν απαγορευτική την επίτευξη των στόχων της κλιματικής και ενεργειακής πολιτικής. **Η ΕΠΜ δεν έχει λάβει υπόψη τη νέα ευρωπαϊκή νομοθεσία για τους αυξημένους στόχους Α.Π.Ε. ούτε την κρίσιμη απειλή της κλιματικής αλλαγής. Δεν έχει λάβει υπόψη ούτε την ανάγκη για ενεργειακή ανεξαρτησία και μείωση των εισαγόμενων καυσίμων, η οποία είναι επείγουσα και επιτακτική όπως επιβεβαιώθηκε από τη χθεσινή ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το νέο Κανονισμό για την επιτάχυνση των Α.Π.Ε.**

Οι ακραίες απαγορεύσεις που προτείνει η ΕΠΜ, πιθανώς να οφείλονται στην εντελώς λανθασμένη εντύπωση ότι ακόμα και αν η αιολική ενέργεια αποκλειστεί a-priori από τις

ΕΛΕΤΑΕΝ

Κώστα Βάρναλη 52 & Επιδαύρου, Χαλάνδρι 15233 (Πολύδροσο), τηλ. 2108081755
e-mail info@eletaen.gr web www.eletaen.gr

FOLLOW US

περιοχές Natura (και σε ορισμένες περιπτώσεις και από τις περιφερειακές τους ζώνες), και πάλι η Ελλάδα μπορεί να επιτύχει με οικονομικά φθινό τρόπο τους ενεργειακούς στόχους της. Αυτό όμως δεν είναι σωστό αφού αγνοεί την κατανομή του αιολικού δυναμικού στη χώρα και τα προβλήματα και εμπόδια στην αδειοδότηση των επενδύσεων Α.Π.Ε. και τις πολλές απαγορεύσεις που υπάρχουν για αυτές και εκτός των περιοχών Natura¹.

2. **Το βασικό πρόβλημα της συγκεκριμένης ΕΠΜ, όπως και των περισσότερων από όσες προηγήθηκαν, είναι ότι προσπαθεί να ορίσει τεράστιες ζώνες a-priori αποκλεισμού για την αιολική ενέργεια, ενώ δεν είναι το κατάλληλο εργαλείο για αυτό.** Οι ΕΠΜ είναι από τη φύση τους ένα στρατηγικό εργαλείο σχεδιασμού που, μεταξύ άλλων, ανιχνεύει τις ευαίσθητες περιοχές για τη βιοποικιλότητα. Δεν κάνει εκτίμηση επιπτώσεων κάθε συγκεκριμένου έργου. Αυτό άλλωστε το παραδέχθηκαν και οι μελετητές στο πλαίσιο της διαδικτυακής διαβούλευσης.

Η διαμόρφωση χαρτών ευαισθησίας συγχέεται στην Ελλάδα με τον ορισμό ζωνών αποκλεισμού.

3. Το πρόβλημα γίνεται ακόμα μεγαλύτερο, διότι **η υπό διαβούλευση ΕΠΜ έχει αγνοήσει παντελώς το πλήθος των πραγματικών δεδομένων που ήταν και είναι διαθέσιμα στους μελετητές.** Η συγκεκριμένη ΕΠΜ μοιάζει να εκπονήθηκε εν κενώ, ωσάν να μην υπήρχαν στοιχεία για τις περιοχές που μελέτησε, είτε μέσω των ΜΠΕ που έχουν υποβληθεί είτε μέσω των προγραμμάτων παρακολούθησης.

Ασχέτως της αξιολόγησης που ο κάθε μελετητής θα έκανε σε αυτά τα στοιχεία (και θα μπορούσε να κριθεί επιστημονικά για αυτή), η επιλογή της παντελούς αγνόησής τους θέτει σοβαρό θέμα αξιοπιστίας και επάρκειας της ΕΠΜ για λήψη οποιασδήποτε απόφασης ή θέσπισης.

4. **Το κατάλληλο εργαλείο για την απόφαση της διοίκησης για το αν πρέπει να γίνει ή όχι μια επένδυση όπως ένα αιολικό πάρκο, είναι η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και η Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση.** Μια ΜΠΕ/ΕΟΑ έχει βάθος και λεπτομέρεια ανάλυσης που δεν μπορεί να συγκριθεί με μια ΕΠΜ. Περιλαμβάνει μεταξύ άλλων πλήθος πρωτογενών και επίκαιρων δεδομένων, τα οποία είναι απαραίτητα για την λήψη μιας ορθής απόφασης.

Πρέπει στο σημείο αυτό να υπογραμμισθεί τι σημαίνει ζώνη αποκλεισμού: σημαίνει ότι απαγορεύεται ένας φορέας να διερευνήσει μέσω της εκπόνησης ΜΠΕ/ΕΟΑ το ενδεχόμενο να μπορεί να υλοποιηθεί ένα αιολικό πάρκο με συγκεκριμένο σχεδιασμό και συγκεκριμένους όρους σε μια θέση. Αντιστρόφως, η μη θέσπιση ζώνης αποκλεισμού δεν σημαίνει ότι η επένδυση θα επιτραπεί οπωσδήποτε.

¹ Το ποσοστό επιτυχούς κατάληξης μιας προσπάθειας ανάπτυξης ενός αιολικού πάρκου είναι εξαιρετικά χαμηλό. Με βάση τα συγκεντρωτικά απολογιστικά στοιχεία που έως το 2017 δημοσιοποιούσε το ΥΠΕΝ, υπολογίστηκε σε 3,14%. Έκτοτε έχουν μεσολαβήσει νομοθετικές αλλαγές που μάλλον έχουν οδηγήσει στην περαιτέρω μείωσή του. Η ΡΑΕ πάντως στη Έκθεση Πεπραγμένων 2020 εκτιμά ότι το ποσοστό όλων των υπό ανάπτυξη Α.Π.Ε. που τελικά θα υλοποιηθούν δεν ξεπερνά το 10%-20%, ποσοστό επίσης πολύ χαμηλό αλλά υπερβολικά αισιόδοξο.

Επομένως, λαμβάνοντας υπόψη τον επιστημονικό-συγκεκριμένο χαρακτήρα της ΜΠΕ/ΕΟΑ σε σχέση με τον γενικό-στρατηγικό χαρακτήρα της ΕΠΜ αλλά και ειδικότερα τις μεγάλες ελλείψεις της συγκεκριμένης ΕΠΜ, είναι προφανές ότι δεν μπορεί να χρησιμοποιείται ελαφρά τη καρδία μια ΕΠΜ για τη θέσπιση εκτεταμένων ζωνών αποκλεισμού αφού η απαγόρευση ακόμα και υποβολής αίτησης, συνοδευόμενης με ΜΠΕ/ΕΟΑ, αποτελεί ένα εξαιρετικά επαχθές μέτρο.

Αξιότιμε Κύριε Υπουργέ,

Αξιότιμε Κύριε Υφυπουργέ,

Πέραν των ανωτέρω, στο συνημμένο υπόμνημα αναλύουμε συνοπτικά τις **ειδικότερες ελλείψεις** της υπό διαβούλευσης ΕΠΜ, που έχουν ως εξής:

- 1) Απουσία στάθμισης
- 2) Αποσιώπηση - υποβάθμιση Κλιματικής Αλλαγής
- 3) Αγνόηση Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Α.Π.Ε.
- 4) Ελλιπής τεκμηρίωση εναλλακτικών λύσεων
- 5) Αγνόηση τεχνολογικής προόδου
- 6) Αγνόηση του πλήθους των διαθέσιμων πρωτογενών δεδομένων
- 7) Υπερβολικοί και αμφιβόλου νομιμότητας αποκλεισμοί ενάντια στην αιολική ενέργεια.

Τέλος, στην υπό διαβούλευση ΕΠΜ υπάρχει σύγχυση και ασυνέπεια ως προς τις **μεταβατικές ρυθμίσεις** που προτείνονται ή υπονοούνται. Καταγράφουμε ορισμένες αρχές που, κατά την γνώμη μας, είναι αυτονόητες για κάθε ευνομούμενο κράτος, τις οποίες τεκμηριώνουμε πιο αναλυτικά στα υπομνήματά μας:

- Οι μεταβατικές ρυθμίσεις που θα προβλεφθούν για κάθε περιοχή πρέπει να είναι συνεπείς μεταξύ τους και να μην διαφέρουν αναλόγως με το ποιος μελετητής εκπόνησε ποια ΕΠΜ.
- Οι ΑΕΠΟ συνιστούν νόμιμες διοικητικές πράξεις που έχουν εκδοθεί μετά από εξαιρετικά μακρά διαδικασία, εξονυχιστική εξέταση από τις αρμόδιες υπηρεσίες και διαβούλευση. Πολλές από αυτές μάλιστα έχουν κριθεί από το ΣτΕ. Επομένως **οι υφιστάμενες ΑΕΠΟ δεν είναι δυνατό να καταργούνται μέσω των ΕΠΜ και των ΠΔ. Το ίδιο φυσικά ισχύει και για την ανανέωση και την τροποποίηση της ΑΕΠΟ, είτε αυτή αφορά την αλλαγή σχεδιασμού ενός υπό ανάπτυξη έργου είτε την ριζική ανακαίνιση (repowering) ενός αιολικού πάρκου που έχει ολοκληρώσει τη διάρκεια ζωής του.**
- Οι πλήρεις φάκελοι ΜΠΕ για έκδοση νέας ΑΕΠΟ που έχουν υποβληθεί στην αρμόδια υπηρεσία εμπρόθεσμα περιέχουν Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση που έχει εκπονηθεί από ειδικούς επιστήμονες για το συγκεκριμένο σχέδιο που προτείνεται να εγκατασταθεί στην συγκεκριμένη περιοχή. Στην συντριπτική πλειοψηφία των περιπτώσεων, οι ΜΠΕ και οι ΕΟΑ αυτές περιέχουν πρωτογενή δεδομένα, εργασία, ανάλυση και τεκμηρίωση σε πολύ μεγαλύτερο βάθος από τις γενικές ΕΠΜ. Αυτό οπωσδήποτε ισχύει για την ΕΠΜ 6α που τέθηκε σε διαβούλευση. Επομένως, **δεν είναι δυνατό οι πλήρεις αιτήσεις για ΑΕΠΟ να**

καταργούνται, επί της ουσίας, με μόνη επίκληση την έκδοση του ΠΔ στη βάση των ΕΠΜ αυτών, αλλά πρέπει να εξετάζονται με βάση τις ισχύουσες κατά την υποβολή τους διατάξεις.

Εξαιρέση από τον κανόνα αυτό θα μπορούσε να συζητηθεί για τις περιοχές που χαρακτηρίζονται με το ΠΔ ως απόλυτης προστασίας της φύσης. Υπενθυμίζεται ότι αυτή είναι η λογική της μεταβατικής διάταξης που εισήγαγε ο ν. 3937/2011 στις παρ. 6.β και 6.γ του άρ. 21.

Αξιότιμε Κύριε Υπουργέ,

Αξιότιμε Κύριε Υφυπουργέ,

Διάγουμε μια περίοδο που οι ανανεώσιμες πηγές και ειδικά η αιολική ενέργεια δέχονται ανηλεή και άδικη επίθεση. Η ένταση των φωνών είναι αντιστρόφως ανάλογη της αποδοχής που απολαμβάνουν οι Α.Π.Ε. σε εθνικό επίπεδο, όπως αυτή καταγράφεται σε διαδοχικές μετρήσεις. Επιπροσθέτως, η ένταση δεν δικαιολογείται από το πραγματικό εύρος των επιπτώσεων των αιολικών πάρκων. Η σύγχυση αυτή έχει παρεισφρήσει στο δημόσιο λόγο και σε επιστημονικοφανείς -πλην όμως λανθασμένες- προσεγγίσεις, από τις οποίες ίσως παρασύρθηκε και η υπό διαβούλευση ΕΠΜ.

Εκφράζουμε την ανησυχία ότι η μονομερής προσέγγιση της ΕΠΜ και η επιβολή ακραίων οριζόντιων περιορισμών, θα τροφοδοτήσουν το συντηρητισμό και την τεχνοφοβία ενάντια σε κάθε τι, είτε αιολικά, είτε φωτοβολταϊκά, είτε άλλες Α.Π.Ε. διότι θα παρερμηνευθεί ότι η ίδια η Πολιτεία εκπέμπει το εντελώς λανθασμένο μήνυμα ήτοι ένα μήνυμα ενάντια στις επενδύσεις αυτές και στην ανάγκη αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής και μείωσης του ενεργειακού κόστους.

Περαιτέρω, η μονομερής προσέγγιση των ΕΠΜ λειτουργεί ενάντια στην ανάγκη αποτελεσματικής προστασίας της βιοποικιλότητας:

- (i) η βιοποικιλότητα δεν μπορεί να προστατευθεί χωρίς αναστροφή της κλιματικής κρίσης και επομένως η υποβάθμιση (έως αποκλεισμού) της αιολικής ενέργειας ως μέρος της λύσης για την αντιμετώπισή της, στρέφεται ενάντια στη βιοποικιλότητα,
- (ii) η επιβολή μη αναλογικών περιορισμών ενάντια στην αιολική ενέργεια, υπονομεύει τη νομική επάρκεια και την αναγκαία αποδοχή τόσο σοβαρών θεσμικών κειμένων όπως θα έπρεπε να είναι οι ΕΠΜ.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας.

Με εκτίμηση,

Παναγιώτης Λαδακάκος

Πρόεδρος ΔΣ ΕΛΕΤΑΕΝ